

data circa annum 1199, licet aliquatenus conjicere. Quanti non a popularibus suis modo, sed etiam ab exteris, præsertim Anglis habitus sit, docet Nicolaus Harpseldius, Anglicus auctor, qui in Historia Anglie capite 20 de eo sic loquitur: *Petri Blesensis amplæ dotes non patiuntur ut nuda et simplici cum nomenclatura dimittam. Fuit enim vir omni genere doctrinæ pro illis temporibus exultissimus, non Anglus ille quidem, sed homo Gallus, quem propter eruditio[n]em et prudentiam plurimi fecit Henricus II. Ejus opera usus est saepe in legationibus apud exteros obeundis. Et Balduini ille causam Romæ a rege et Balduino missus contra monachos strenue tutatus est. Quia in re amariis eum Gervasius exagitat quasi architectum et principem omnium illarum turbarum. Videtur fuisse vir ingenui et liberalioris animi in vitiis non solum amicorum et mediocrius, sed et principum virorum reprehendendis. Nec sibi temperat quominus amicum quendam, qui Carthusianorum, cui se dederat, disciplinam reliquerat; Richardum Saresberiensem archidiaconum, et Roffensem episco-*

BA pum, venationum et aucupii plus justo studiosos: sed et Richardum [al. Richardos] Bathoniensem et Cantuariensem episcopos officii sui admoneat, atque apud ipsum regem queritur de injuriis quibus populum vicemones, et ii quibus regiarum silvarum custodia credita erat, afficerent. Regem de neco D. Thomæ accurate purgat, ostenditque quantum præsidii in omnibus suis angustiis in demortui precibus et patrocinio poneret. Videtur fuisse ab epistolæ Richardo Cantuariensi, et inter præcipios amicos Joannem Carnotensem coluisse, ad quem varia epistola visuntur. Quarum lectionem tanti fecit Henricus rex, ut admonuerit omnes eum suas epistolæ colligere, quæ magno legendi desiderio teneri se dicebat. Fuit Bathoniensis archidiaconus, et deinde Londinensis, postremo Cantuariensis. Sacerdotio ornatum tradunt. Et quantum ego hactenus legi, reperio quod se diaconum appelleat, non sacerdotem. Inter alia multa quæ lucubravit, scriptis Vitam Wilfridi archiepiscopi, et confessoris Guithlaci, et peruenit usque tempora Richardi regis.

PRÆFATIO AD LECTOREM.

De Petro Blesensi satis superque in ejus Vita diximus, nunc de operibus ipsius paucis te monitum volo, benevolè Lector. Ante annos 150, id est anno 1519, Petri Blesensis opera in unum corpus a se redacta publici juris fecerat Jacobus Merlinus, doctor theologus Parisiensis, vir singularis doctrinæ et pietatis, qui et majoris ecclesiæ pensionarius, et ecclesiæ S. Mariae Magdalena in civitate archipresbyter fuit, qui etiam Concilia generalia in unum volumen collegit, et multa alia opera edidit. Hic primus (a) cum Petrum Blesensem, qui olim tantopere in Ecclesia refusserat, in tenebris fere delitescere ægre ferret, eum summo labore edendum curavit, licet editionem banc minus correctam et in pluribus mancam ob exemplarium inopiam reliquerit. Hunc secutus octoginta post annos, scilicet anno 1600, Joannes Busaeus, vir æque doctus ac pius, scriptisque suis satis notus, eodem studio inflammatus, Petrum Blesensem in lucem iterum produxit. Quia tamen Merlini editionem non videbat, quedam quæ in ea edita fuerant prætermisit, nempe Serinones, tractatum *De perfidia Judæorum*, et maximam partem tractatus *De amicitia Christiana*; quos tamen tractatus duos quinque post annis, inventis novis mss. codicibus edidit in volumine quod *Paralipomena Petri Blesensis* inscripsit. Ambobus, utpote de republica Christiana litteraria bene meritis, magnam habemus gratiam; verum cum utriusque editionis exemplaria jamdudum deessent, et a viris doctis summo studio efflagitarentur, ac nemo huic operi manum admoveret, ego, studiosorum licet minimus, libertissime hunc laborem amicorum consilio suscepi, quem in utilitate Ecclesiæ, pro qua sola laborare institui, redundaturum videbam. Quid in hac editione præsiterim, paucis accipe, amice Lector. Ex duabus prioribus editionibus unam fecimus, ita ut quæ in una deerant ex altera suppleremus. In nostra porro editione exemplar Busæi utpote sincerius secuti sumus, quod tamen in multis ope miss. codd. undequaque conqueritorum quam accuratissime fieri potuit emendavimus. Verum epistolarum argumenta, va-

riantes lectiones cum notis, elenchos, indices et marginales notæ, ut et breves indices duos proverbiorum et vocum barbararum quales edidit, retinuimus. Sermones autem Petri Blesensis genuinos jam a Merlino editos restituimus; quos quidem emendatores dare non licuit, cum nulla eorum exemplaria mss. quantacunque adhibita diligentia et inquisitione reperi potuerimus; notæ solum marginales, et Scripturæ loca, quæ deerant, apposuimus. His addidimus sermonem eximium, scilicet 75, in duos Psalmi xciii versiculos opera R. P. D. Simonis Guillemoti monasterii Sancti Ghissenii in Hannonia subprioris, qui eum ex codice manuscripto Camberonensis cœnobii non s'ne labore descriptum benigne ad nos transmisit. Plura etiam de novo adjecimus; scilicet cum multa adhuc Blesensis opera in bibliothecis delitescere didicissemus, nulli labori, nullis etiam impensis pepercimus, ut ea recuperare possemus.

Tandem post diuturnam et anxiā propter bellorum calamitates expectationem duos insignes tractatus accepimus ex bibliotheca Oxoniensi, scilicet *De utilitate tribulationis*, et *Quales sunt*. Hoc autem beneficium acceptum referimus clarissimi viri Henrici Justelli Christophori filii singulari humanitati, ad quem hi duo tractatus ab eruditissimo viro D. Vallis, professore Savilliano geometricæ in Academia Oxoniensi, non sine magno labore emendati missi sunt.

De utilitate operum Petri Blesensis nihil dicam: judicium enim meum proferre post tot ac tantos viros, qui a 500 prope annis cum laudibus extulerint, magis temeritatis esset: cum vix ullus auctor celebris reperiatur qui honorificam de eo mentionem non fecerit, quantum ad historiam et ad mores, atque etiam ad sanam Ecclesiæ doctrinam pertinet, ut non immerito inter postremos Ecclesiæ Patres annumerandus nonnullis videatur.

Hæc sunt quæ in universum de operibus Petri Blesensis dicenda habuimus, amice Lector. Nunc per partes singula examinanda sunt. Sed prius operum omnium Catalogus texendus.

las septem supra centum complectitur hæc editio, quam ignoravit Petrus de Gussanvilla.

EDIT. PATR.

(a) Prodierant tamen antea Petri Blesensis Epistole absque loci et temporis nota (sed Bruxellæ, ap. fratres vitæ communis, circa 1480) in-sol. Episto-